

A HORGÁSZ MEGTÉRÉSE

Balog csak feküdt az ágyon plafonra meredt szemekkel, és sóhajtozott. Tulajdonképpen semmi konkrét oka nem volt az elkeseredésre, csak úgy az egész élete, meg minden. Mert valami még sincs rendben vele, ha ennyire bizonytalan körülötte minden... Itt van például ez a horgászat is. Azért kezdte el az egészet, mert a haverok, meg a munkatársak minden hétfőn eldicsekedtek vele, mekkora pontyokat vittek haza a tóról, és hogy örült neki az aszszony. Ha a felét leszámítja, mert hogy nem is igazi horgász az, aki nem lódít, még akkor is természetes jószágok lehetnek. Ő meg csak ül a parton, órákon át szuggerálja a kapásjelzőt, de soha nem történik semmi. Zsuzsi, a felesége üldögél mellette a pokrócon, és ásitozik vagy olvas, és egy-két órai közös unatkozás után megkérdezi, mikor mennek haza. Pedig hát tulajdonképpen miatta történik minden. Neki akarta bizonyítani, hogy ő is van olyan legény a gáton, mint bárki más. Nem sikerült... Hát nem sikerült. Ez se sikerült. Miért pont ez sikerült volna? Az osztályvezetői kinevezése se sikerült, az új munkahely se jött össze, az új kocsi se elég a pénz...

Tavaly nyáron egyik nap a srác, a Sanyika, a tizenéves fiúk is elment velük a tóra. Nem is akart horgászni, csak valahogy úgy alakult a dolog. A haverjai éppen mind nyaraltak, és nem volt kedve egyedül lógni a városban. Azt mondta, majd kialussza magát a friss levegőn. Aztán gondolt egyet, kivette Balog kezéből a botot, mondván:

– Figyuzz, fater! Megmutatom, hogyan kell ezt csinálni! – És akkorát dobott vele, hogy még a legöregebb horgászok is fölkapták rá a fejüket. Ő meg menteni akarván a kínos szituációt, mosolyogva odanyújtotta neki a másik botot is.

– Ha már benne vagy, fiam, dobd be ezt is!

A srác azt is bedobta, aztán elment aludni az árnyékba. Ebből a dobásból fogta abban az évben az egyetlen másfél kilós pontyát. Már áprilist mutatott a naptár, de ő még mindig nem újíttotta meg a horgászegedélyét. Minek? Hogy egy kudarccal többet könyvelhessen el? Oktalan és értelmetlen ez az egész világ, úgy, ahogy van – gondolta. – Csak a káosz, az értelmetlenség uralkodik mindenütt. Csoda, hogy még nem robbantak föl, nem olvadtak egymásba a csillagok. Emberi civilizáció... Isten... No hiszen... Hazugság minden szó, minden mozdulat. Ha mégis van, szeretne egyszer a szemébe nézni annak az Istennek, aki mindezt eltűri. Addig meg, ha lehet, legalább ne szőljon bele az életébe! Legalább az övébe ne! Ha már jót nem tud tenni vele, hagyja lógva, és ne rongtsa el még azt is, amit ő nagy nehezen összehozott.

Egyik éjjel különös álma volt. Már maga az is különössé tette, hogy reggel, amikor fölébredt, emlékezett rá. Évek óta nem történt vele ilyen. Vagy úgy aludt, mint egy darab fa, kábultan, érzéketlenül, vagy arra ugyan emlékezett, hogy álmódott valamit, de hogy kiről, miről, mit, arról halvány lila sejtelme sem volt. Most meg pontosan emlékszik minden szóra, mozdulatra. Este volt, meglehetősen sötét este. Valami bokrokkal, fákkal benőtt parkban sétálgatott, de volt ott valami nádas is, azt zúgatta a szél, meg vadkacsák hápogtak mellette. Aztán leült egy piros padra. Azt a sötétben is jól látta, hogy piros ülőkéje volt a padnak, ami betontartókra volt szerelve, mint hajdan a játszótéren. De ha ez játszótér, akkor a srácnak, a Sanyikának is itt kéne lennie valahol, de sehol se látja, hiába meresztgeti a szemét. Csak nem esett bele a tóba?

– Nyugodj meg, semmi baja sincs a fiadnak! – hallotta a háta mögül. – Nagy gyerek már, tud vigyázni magára. Meg én is vigyázok rá.

Hátrafordult, s egy szakállas arcot látott a sötétben. Olyasféle volt, mint a szabad demokraták a rendszerváltás idején. Hiába meresztgette a szemét, még azt se tudta megállapítani, hogy öreg vagy fiatal az illető. Abból a lebernyegből, amit hordott, abból meg végképp nem lehetett következtetni semmire.

– Ki vagy te? A parkőr vagy a hírszerzés ügynöke?

– Vagyok aki vagyok – mondta az idegen.

Mintha valahol, valamikor már hallotta volna ezt a kinyilatkoztatást. De hol és mikor? Az új vezérigazgató mondta volna a beiktatása alkalmából tartott szűzbeszédében? Vagy a miniszter, akit leváltottak, mert a sógorának juttatta a legnagyobb állami megrendelést?

– Vagyok a Mindenség Lelke – folytatta a másik.

– Beszélj itt nekem rébuszokban... Jó, hogy nem a Napóleon. No, tisztázzuk: pszichiáter vagy, aki belefáradt a sok hülyeségbe, vagy a lelki segélynek dolgozol? Nekem semmi bajom a munkanélküliekkel, meg a hajléktalanokkal. Az afrikai éhezõ gyerekeknek is küldtem kétszáz forintot. Bezzeg a főnököm nem. Miért nem õt macerárod?

– Vagyok a Megváltó, Krisztus, az ács fia.

– Ez mind te vagy, és itt kóborolsz éjnek idején ebben a csalitosban? Ha nekem ennyi jó szakmám lenne, már rég milliomos lennék. Vadonatúj kocsival járnék, és elnöki főtanácsadó úrnak szólitana a sofőröm.

– Kevély vagy és megátalkodott, de mert nem tudod, mit cselekszel, megbocsátok neked. S hogy eloszlassam a kétségeidet, csodát teszek veled.

– Ugyan, miféle csodát? Már az is mesébe illõ dolog lenne, ha tudnék fogni egy méretes pontyot.

– Jó, akkor maradjunk a halaknál! Holnap elmész, és kiváltod a horgászengedélyedet. Szombaton reggel kimentek a feleségeddel a tóhoz, és fogtok két pontyot.

– Ugyan már, ne kábíts! A Zsuzsi utálja a horgászatot. Akkorákat ásít unalmában, hogy nemcsak a saját fejét nyeli le, hanem az enyémet is.

– Amit mondtam, megmondtam – szólt az idegen, és úgy eltűnt, mintha ott se lett volna.

Balog egész délelõtt a furcsa álmán töprengett, de sehogy se tudta megfejtetni. Arra gondolt, hogy talán az esti töltött káposzta terhelte meg a gyomrát, attól volt az egész. Viszont a horgászengedélyt tényleg ki kellene már váltani. Hazafelé menet az egyesületi iroda felé vette az útját, s befizette a tagsági díjat. S ha már megvan az engedély, meg is kéne áztatni a kiszáradt zsinórt... Hazatérve csak úgy, mintegy mellékesen megemlítette a feleségének, hogy ha netán úgy gondolná, akár el is mehetnének horgászni.

– Jaj de jó! – ugrott a nyakába az asszony. – Csodálatos idõ van, Sanyikám, ott a helyünk a parton. Tudod, mennyire hiányzott már nekem a napfény, a friss levegõ, a tavasz?

Elsõ hallásra meglepõdött Zsuzsa lelkesedésén, aztán rábólintott, és megolajozta az õsz óta érintetlenül heverõ orsókat. Szombaton verõfényes tavaszi reggelre ébredtek. Gyorsan bepakoltak a kocsiába, és irány a tó. Balog elõkészítette a botokat, leszúrta a bottartó vasakat, Zsuzsa meg kérés nélkül gyúrta az etetőanyagot. Még a kukoricát is ráhúzta a horogra. A gilisztát is nézegette, már majdnem meg is fogta, aztán mégis meggondolta magát, átadta a dobozt a férjének.

– Köszönöm, Zsuzsikám, most már elõveheted a könyvedet, és olvasgathatsz. Nagyon sokat segítettél – mondta a horgász.

– Dehogy veszem – ült le mellé az asszony. – Olyan ritkán jutunk ki a tóra, nekem is jár egy kis kikapcsolódás!

– Nocsak... – biccentett rá hitetlenkedve a férfi, aztán meglódította a botot, és nem akart hinni a szemének. Úgy meglódult az etetőkosár, mintha sose akarna lepottyanni. Életében nem dobott még ekkorát. A felesége meg a nyakába ugrott, ölelte, csókolta örömeiben, és saját kezûleg tette rá a zsinórra a kapásjelzõt. Az se érdekelte, hogy a szomszédok epés megjegyzéseket tettek rá.

– Te, Sanyikám – mondta lelkendezve –, hadd legyen ez az én botom!

– Hát... ha tényleg akarod, legyen – egyezett bele, és valahogy olyan érzése támadt, mintha valahonnét messzirõl mosolyogva figyelné õket valaki. Talán az a szakállas ember, akivel álmában vitatkozott.

Zsuzsa botján jelentkezett az elsõ kapás. Oda is szólt Balognak, hogy be kéne vágni.

– És ki tart vissza tõle, anyukám?

– De hát én nem tudom... És ha elmegy?

– Akkor fogunk helyette másikat.

Az asszony kissé ügyetlenkedve, bizonytalanul, de végül csak bevágott, és megfogta élete elsõ halát. Kárász volt, olyan sütnivaló, jó tenyérnyi. A horogról természetesen a férjének kellett lekasztani, de mielőtt belerakták a szákba, szeretetteljesen megsimogatta a hal fejét. Aztán fogtak még vagy két tucatnyi hasonló kárászt, s nagyon jól érezték magukat a tóparton.

Délután szél kerekedett. Felborzolta a tó tükörsima vizét, és megzúgatta a part menti nádat. A szemközti oldalon méltatlankodva szálltak föl a vadkacsák.

– Menjünk haza – javasolta a férfi. – Ilyen erõs hullámzásban használhatatlan a kapásjelzõ. Látod, a szomszédok is készülõdnek. Épp elég kárászt fogtunk, ne legyünk telhetetlenek!

– Te tudod – hagyta rá az asszony –, de én azért ezt a kevés etetőanyagot még elhasználnám. Különb is pontyot akarok fogni. Baj?

– Dehogyan baj, édesem, dehogyan baj, csak hát látod, hogy a Jóisten se akarja...

Alig mondta ki a szót, elült a szél, elsimultak a hullámok, és a tovaszáguldó felhők mögül előmosolygott a nap. Balog szinte beleszédült a váratlan fordulatba, s arra gondolt, hogy ha tényleg... tényleg megfogják azt a bizonyos két pontyot, akkor... akkor bizony beteljesedne az álombéli csoda. Akkor viszont... talán nem is szabad végiggondolni a dolgot, mert ilyen már nincs is.

A kapásjelző koppant a boton. Zsuzsa bevágtott, és gyorsan átadta a férjének.

– Sanyikám, Sanyikám, az... ez egy bálna! Próbáld meg te, én nem merem...

Balog úgy érezte, egy víz alatti sziklát vonszol, olyan nehéz volt a hal. Lassú, kimért mozdulatokkal terelgette a part felé. És a hal, a nagy hal nem szakította el az elnyűtt tavalyi zsinórt, nem akadt le a horogról, nem tekerte be magát a nádba, hanem egyenesen beleúszott Zsuzsa elé tartott merítőszájába.

– Te, apa! – álméklodott az asszony. – Ez van vagy három kiló, ha nem több. Ekkorát még sose fogtál.

Megmérték, három és fél kiló volt. Igazi, gyönyörű, kerek tükörponty.

– Na látod – szólt Balog, miután beprézelte a haltartó szájba a kárászok közé. – Te viszont elsőre megakasztotad. Kezdő horgásznak nem is rossz.

Nem telt bele tíz perc, megszólalt a másik bot is. Az a buta hal meg egyenesen a part felé indult. Alig győzte feltekerni a meglazult damilt. Csak a szák előtt vette észre a tévedését, de akkor már hiába csapkodott a farkával, a feje a merítőhálóban volt. Ez meg négykilós volt. Igazi Balog-rekord.

*

Vasárnap reggel szokatlan zajra ébredt az asszony. A férje a szekrényben kotorászott a ruhák, alsóneműk között. Soha nem csinált még ilyet. Még a zokniját is ő szokta kikészíteni. Nyomban rá is kérdezett.

– Mit csinálsz apukám? Keresel valamit?

– Persze, hogy keresek. A sűrke öltönyöm nadrágját át kellene vasalni egy kicsit. Van itthon fekete boks? A cipőmet is ki akarom pucolni.

– Miért, hová készülsz?

– Hová, hová? Hát a templomba. Ha akarsz, te is eljöhetsz velem.

– A templomba? Nem is emlékszem rá, mikor voltál ott utoljára. Történt veled valami?

– Hát, én nem is tudom, hogyan mondjam, Zsuzsikám... Lehet, hogy furcsán hangzik, de velem, a kétbalkezes Balog Sanyival szóba állt az Isten.

Aztán csak úgy magában dűnnyögve hozzátette még: a fenének kellett nekem azokat a hülye halakat emlegetnem... Ennyi erővel akár egy kocsit is kérhettem volna tőle...